

این یک سیاهچاله است!

دانش بدون مرز

جناب البرت و لنون افتاده اند
توش!

سیاهچاله

با احتیاط برم
نزدیک بیسیم!

فکر میکنی بتوانیم
آلبرت کاری بکنیم؟

نوشته‌ی: زان - پیر پتی

غیر ممکن است، بنظر نمی
آید که خط ژئودزی ما خط
ژئودزی آنها را قطع کند.

برگردان: شیرزاد کاھری

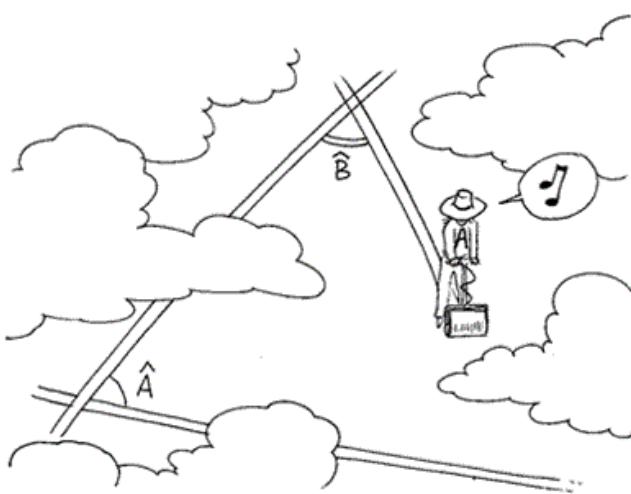

برای بار چند آنسلم بر می خیزد و برود تا جهان مه آود را ارزیابی کند...

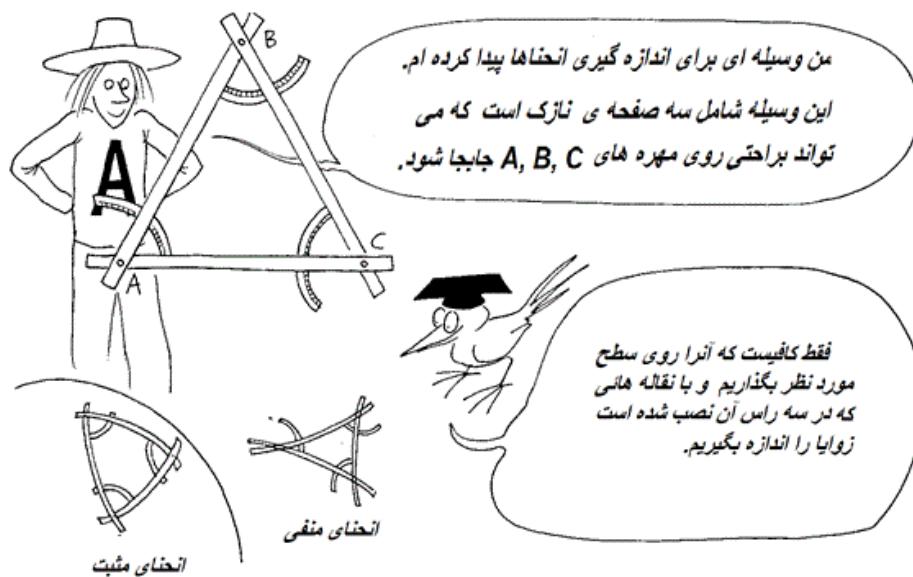
اینجا را باش، آن چیه، آنچیز را میگم؟ بنظر می آید یک
غلنک برای زمین تنیس باشد یا یکنوع نورده برای رنگ
کردن.

با همین دستگاه است که آنسلم توانست ضلع یک سطح را رسم کند. با سه ضلع می توان یک **مثلث** رسم کرد:

حال نگاه کنیم بینیم که فضای اقلیدسی است یا؟! اگر اقلیدسی باشد بایستی مجموع زوایای مثلث من ۱۸۰ درجه باشد

این برآمدگی که روی این صفحه می‌بینید شامل منطقه‌ای مرکزی با انحنای مثبت است، که بوسیله‌ی منطقه‌ای با انحنای منفی احاطه شده است.

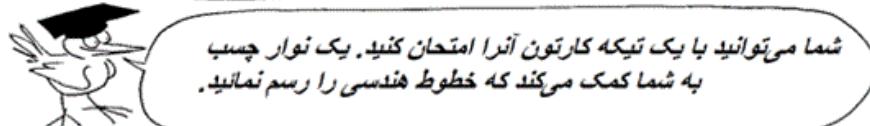
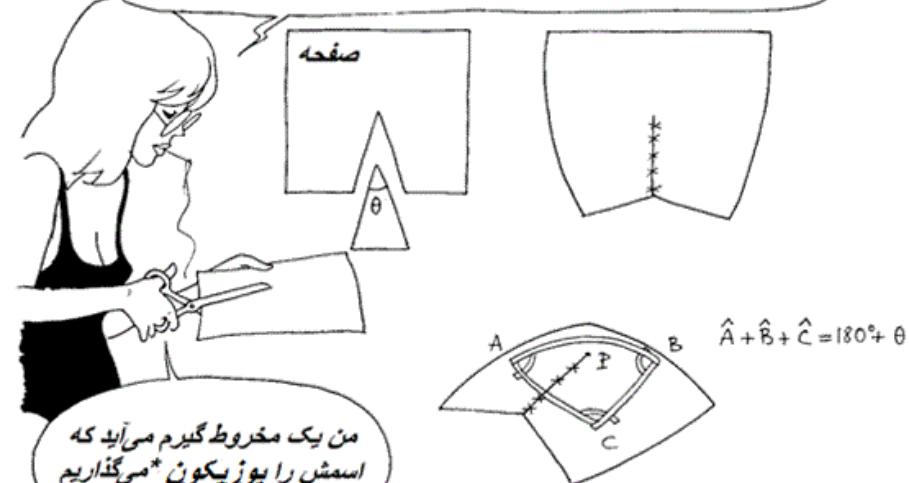

نقاط مخروطی

یک نقطه‌ی مخروطی است. اینجا رو نگاه کن، حالا یک صفحه بر میدارم و مثلثی از آنرا با زاویه θ می‌چینم، سپس آنجا را می‌لوزم.

*پوزیکون به معنی مخروط با انحنای مثبت بکار برده شده ما از این به بعد آن بطور خلاصه مخروط مثبت خواهیم نامید.

خوب. پس حتی اگر مثلث من نکاش هم روی یک شکل مخروطی باشد
باز همچنان مجموع زوایا بیشتر از 180 درجه خواهد بود!

قدرتی صبر کن! حال می خواهم صفحه ام را ببرم و
ایندفعه به جایش یک مثلث با زاویه θ بدوزم.

این حالا یک
مخروط منفی می شود.

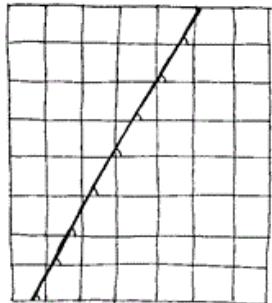
پیکار دیگر مثلث ما شامل نقطه P می شود
اما ایندفعه مجموع زوایای ما $180 - \theta$ است.

اما این بار هم که نقطه‌ی ما خارج مثلث
قرار گرفته مجموع زوایا 180 درجه است

این خاصیت مخروطی، چه خیلی بزرگ باشند
و چه خیلی کوچک به بزرگی مثلث ها
بستگی ندارند.

*نگاکون در مقابل نگاتیو مخروط بکار برده شده است که ما آنرا مخروط منفی، خواهیم نامد.

ما صفحه‌ای تخت برمی‌داریم و آنرا به خطوط موازی چنان می‌بریم که شکل راه راه منظمی داشته باشد. منظور ما اینست آنرا بصورتی انجام می‌دهیم گو اینکه آنرا با آجرهای مربعی سنتگفرش کرده باشند. حال اگر ما مسیری را روی آن چنان انتخاب کنیم که تمامی زوایایش بیک اندازه باشند و آنرا چنان ببریم که چندین مربع را ببرد این مسیر شکل خود خطوط موازی را در صفحه بخود می‌گیرند.

هیئت مدیره

اما چرا اینکار را
برای یک کره انجام
ندهیم؟

بسیار هشیارانه، سعی کن یک
کره را با آجرهای مربعی
مجاور هم سنتگفرش کنی،
آن موقع به حرف من مرسی!

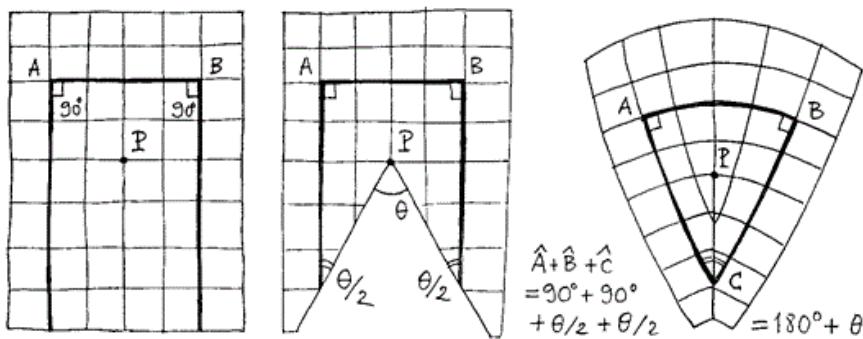
نصف النهارهای یک کره کوتاهترین
خطوطی هستند که می‌توان روی کره رسم
کرد. مسیری که زاویه‌ای غیر از 90
درجه روی کره داشته باشد آخرش به یکی
از قطب‌ها ختم می‌شود.

حرکتی با نرخ نامتفقیر به ...
قطبها ختم می‌شود

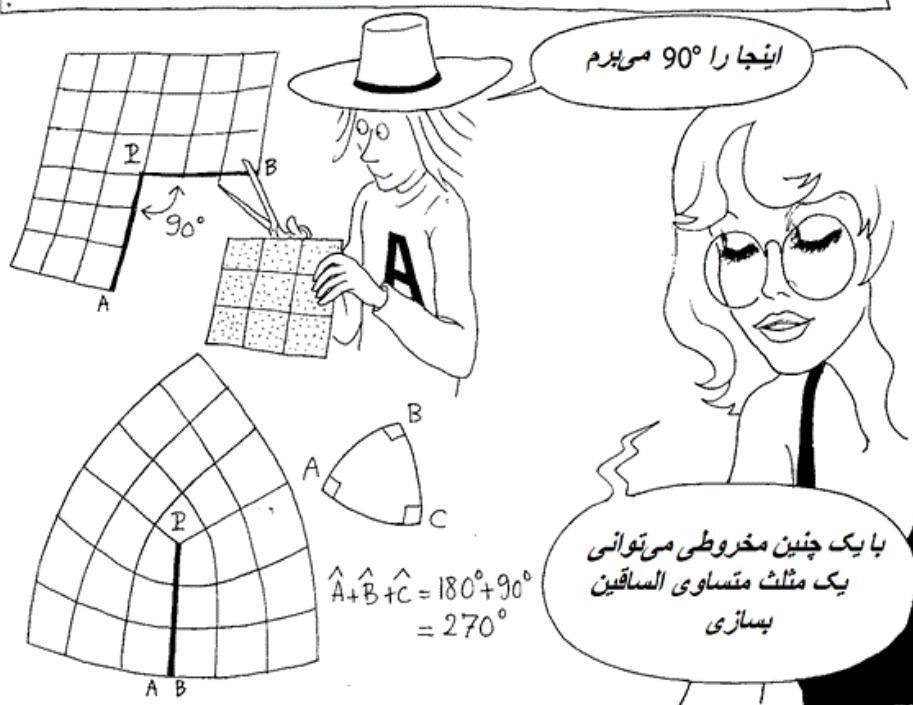

(*) مانند توانیم آنرا روی کرده بوسیله‌ی نوار چسب رسم کنیم. (جز روی خط استوانه)

بدین دلیل است که مجموع زوایا در یک مخروط مثبت بزرگتر از زاویه‌ی بریده شده‌ی θ می‌شود.

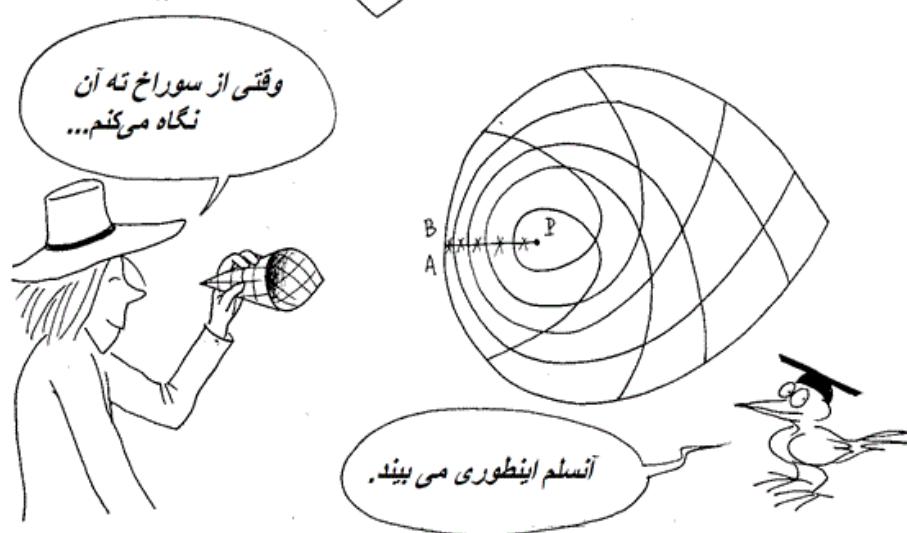
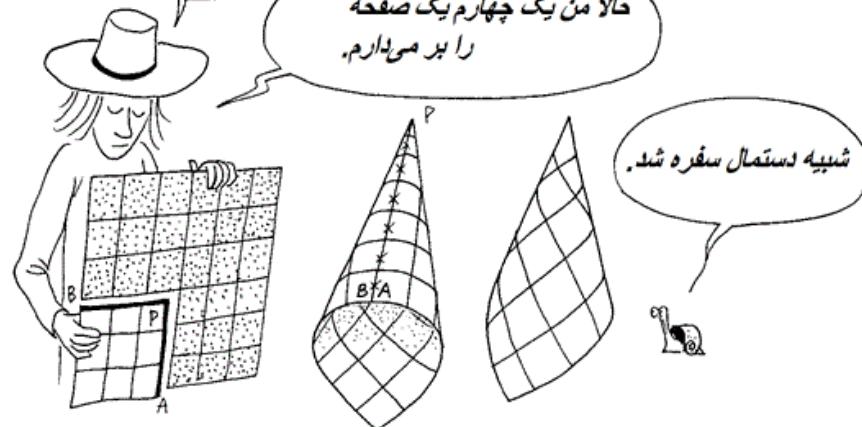
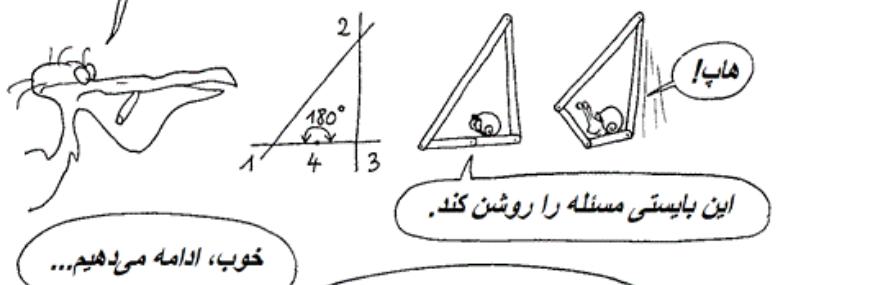
آنسلم اکنون می‌خواهد مخروط‌های جدیدی بسازد، که در آن نظم شبکه‌ها حفظ شوند.

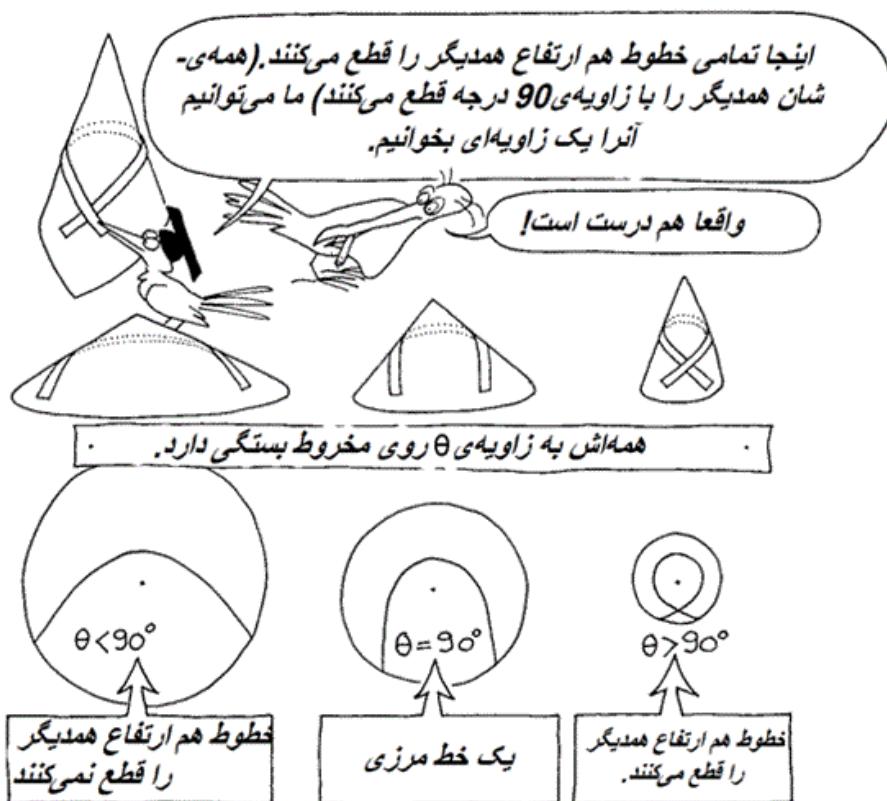

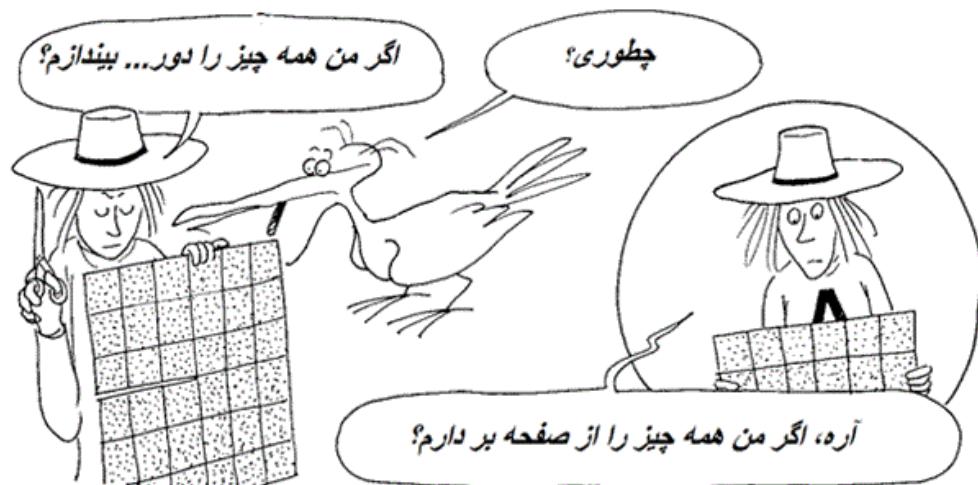

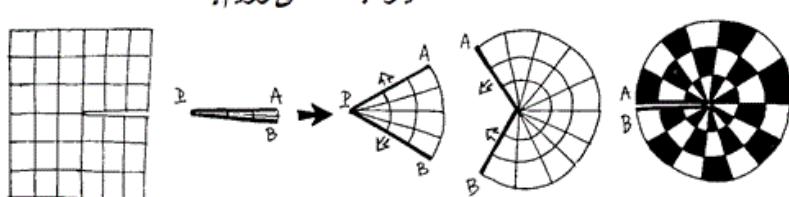
چرا وقتی یک نک می‌گذاریم مجموع زوایا 180 درجه می‌شود؟

طرح نهائی

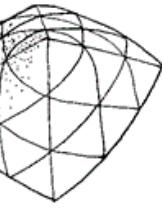
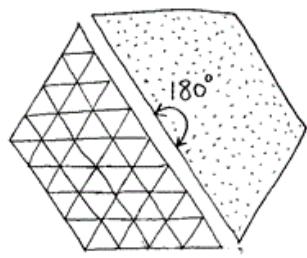
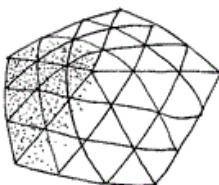
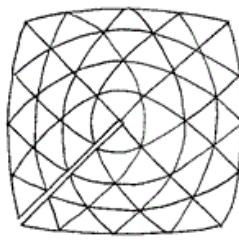
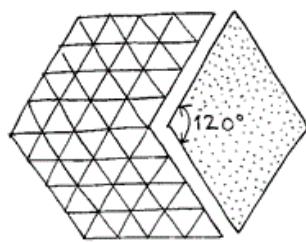
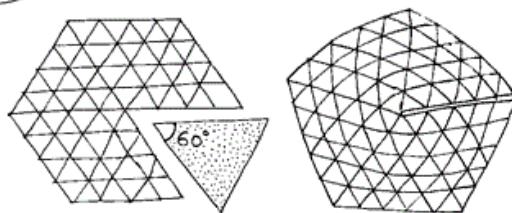
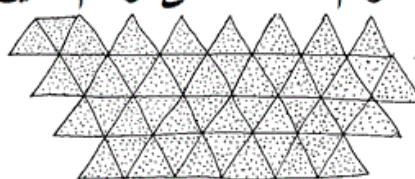

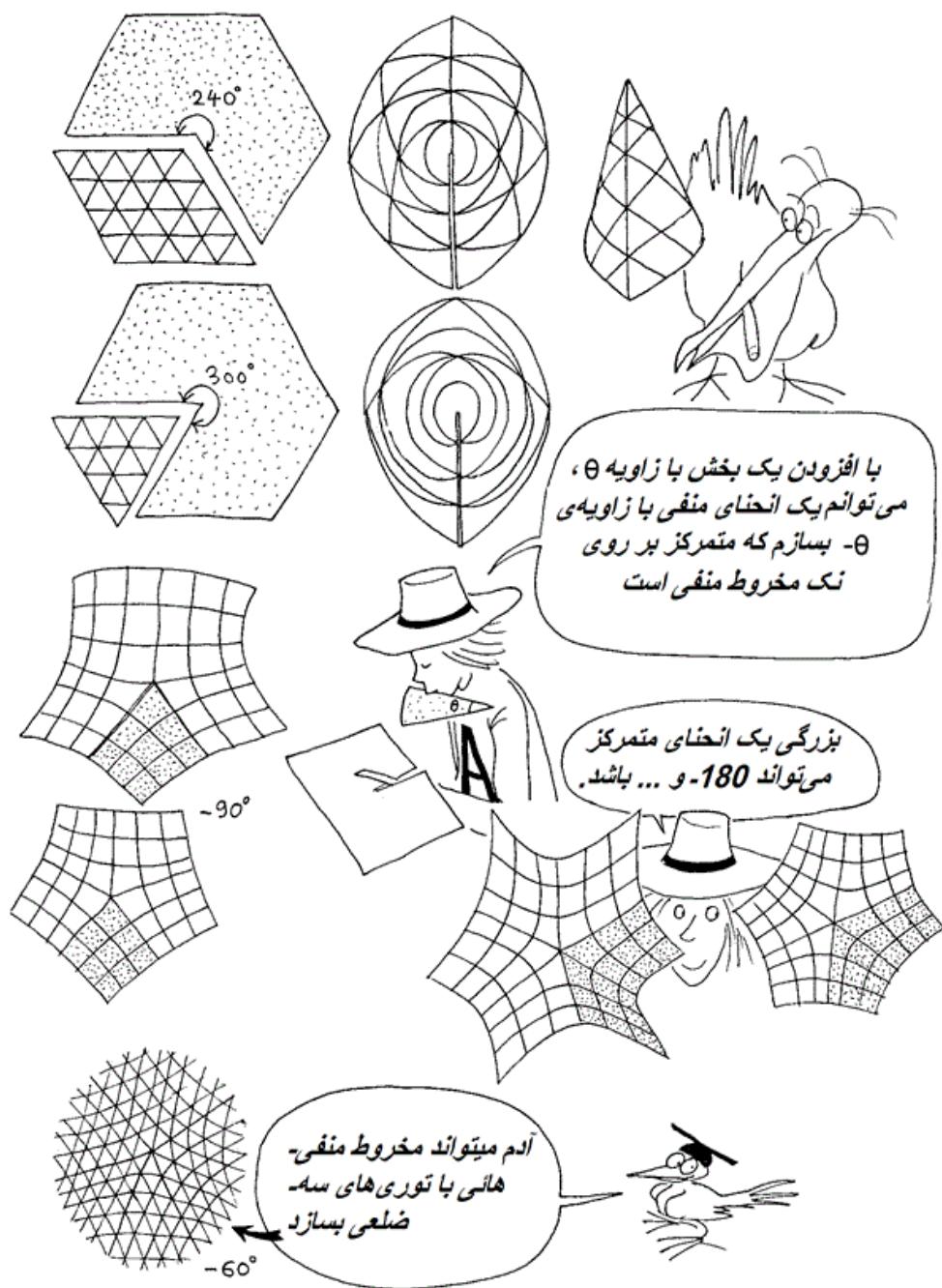
چند لحظه پیش من صفحه‌هایم را با سنگهای چارگوش فرش کردم، اما حالا می‌خواهم همین کار را با مثلث‌ها انجام دهم.

با پا شش‌گوش‌ها

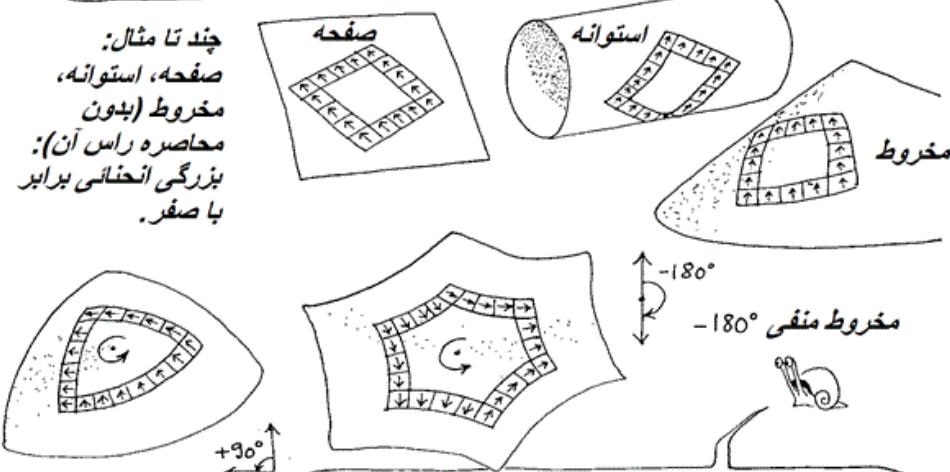
این توری‌ها با مثلثهای متساوی‌الساقین اجزه ساختن مخروطهای با زوایای 60° , 120° , 180° , 240° و یا 300° درجه را می‌دهد.

اندازه گیری انحصار

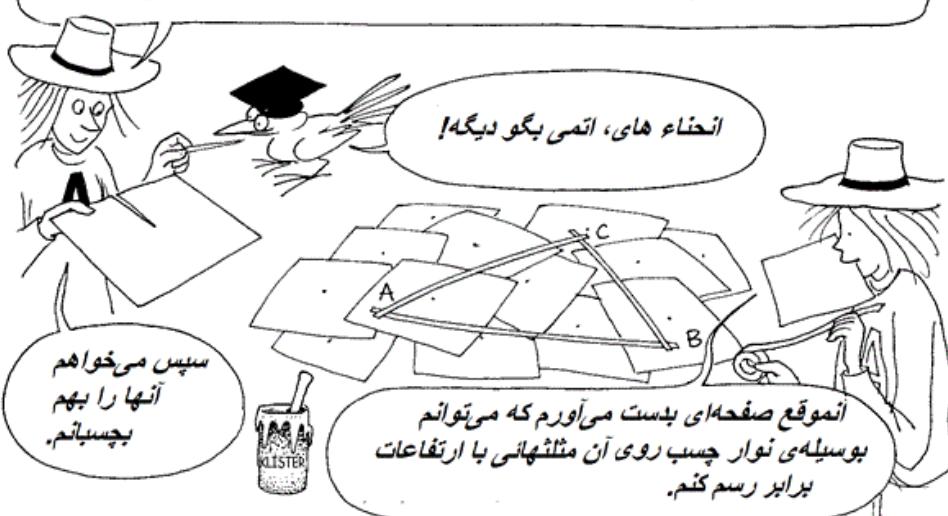

بانزی شامل این می شود که نقطه‌ی مرکزی انحصار را با دارا بودن فلش‌های روی مریعها محاصره کنیم. زاویه‌ی هر فلش دور و بر Δ اندازه‌ی کامل چرخش مستقیم انحصاری θ است.

ما دور نقطه به هر جهتی که می خواهیم می چرخانیم. اگر فلش‌ها در همان جهت بچرخدند، بدین معنی است که ما مخروط مثبت داریم. اما اگر آنها به جهت مخالف بروگردند، به معنی مخروط منفی است.

سوخواهم با زاویه‌های بسیار کوچک θ ، مخروطهای مثبت بسازم.

مجموع زوایای مثلثها 180 بیشتر از مقداری می‌شود که از مجموع زوایای راس‌های مخروطهای اولیه‌ای که مثلث را پر می‌کنند.

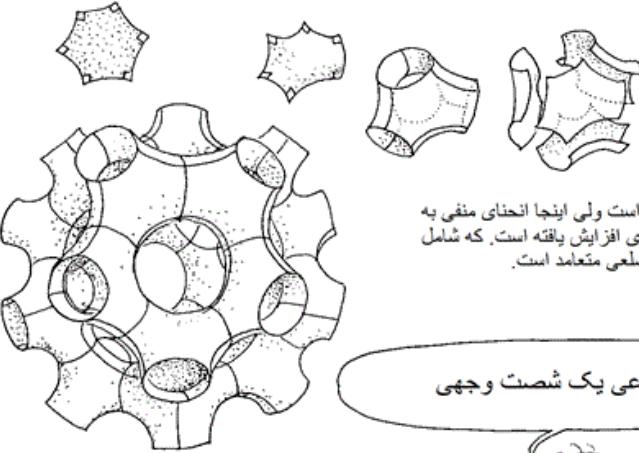
هیئت مدیره

انچیزی که ما آنرا سطح خمیده می‌نامیم می‌تواند مانند مقایر زیادی از مخروطهای ریز بهم چسبیده تلقی شوند.

آدمی می‌تواند مخروطهای مثبت یا مخروطهای منفی و منفی را بهم بجسباند. در این صورت هر چقدر تعداد انحناء‌های بهم چسبیده بیشتر باشند مجموع زوایا به 180 درجه جبری نزدیکتر می‌شود.

سر هم بندی

همان چیز سایق است ولی اینجا انحصاری متفقی به واحد های زیای افزایش یافته است که شامل شصت شش ضلعی متعامد است.

بنوعی یک شصت وجهی

شبیه مهره‌ی ستون فقرات
دوازده سطحی است.

اگر تو یک کاشیکار بودی و زمین را با کاشی های شش وجهی متعامد فرش می کردی، اینجوری نیده می شد.

این مثال نشان می دهد که چگونه این
انحصار به فرم اشیاء اثر می کند

دوست عزیزم، من شنیده ام که اگر ژن های یک هلزون را عوض کنند، آدمی می تواند چنان کند که صد آن ...

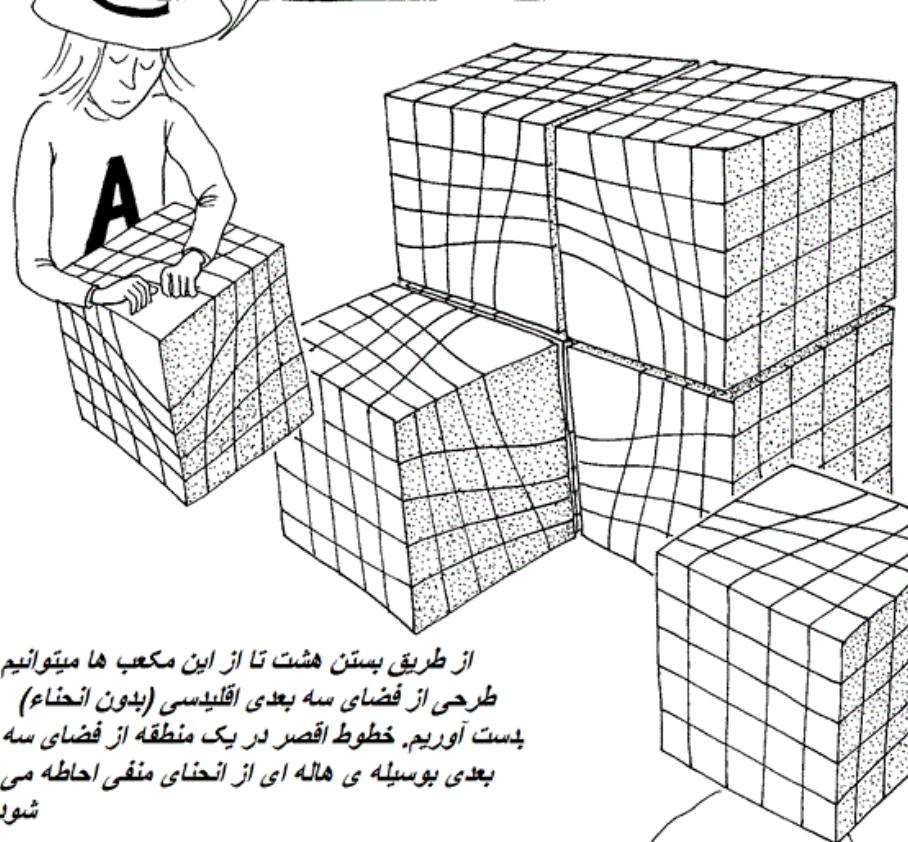

وحشتناک!

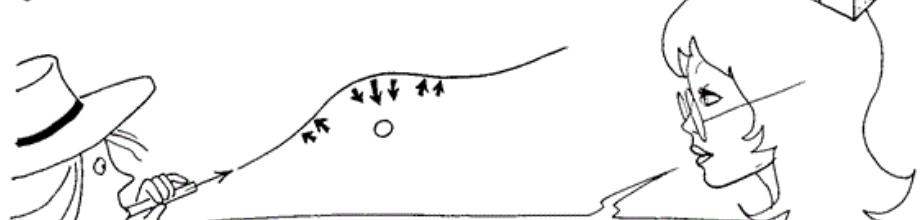
سه بعدی ها

و حالا می خواهم کش ها را اینگونه بیندم:

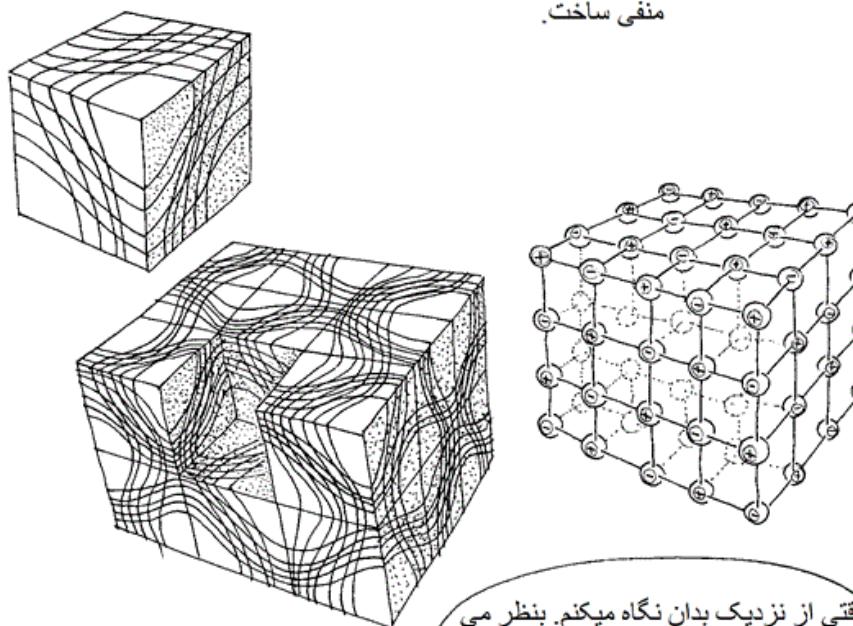

از طریق بستن هشت تا از این مکعب ها میتوانیم
طرھی از فضای سه بعدی اقلیدسی (بدون انحنای)
بست آوریم. خطوط اقصر در یک منطقه از فضای سه
بعدی بوسیله ی هاله ای از انحنای منفی احاطه می
شود

با شبیه سازی خطوط اقصر با خطوط مسیر آن آدمی ابتدا به دافعه،
و سپس به یک کشش، و سپس به یک دافعه می رسد

از طریق بستن نخ بدین طریق و قرار دادن مکعب ها بروشی مناسب، میتوان تصویری از ساکنان زمین را با انحنای مثبت و منفی ساخت.

وقتی از نزدیک بدان نگاه میکنم. بنظر می آید که تغییر شکل یافتنگی، مکعب هایی را که فضای سه بعدی را پر کرده اند، تحت تاثیر قرار می دهد

تصاویر (تصویر فکنی‌ها)

ظاهرا این شیئی شامل دو سطح شفاف، با چین خورده‌گها و ورم کرده‌گی‌های است، ولی مشابه هم بوده، نزدیک همیگرد.

و این همان است که اجازه میدهد که تپهای کوچکی را بین آن دو با در نظر گرفتن مسیر حرکت آنها شلیک کنیم.

مسیر حرکت آنها بستگی به سرعت اولیه‌ی V ندارد چرا که ما فرض کردیم این سرعت در تمامی مسیر ثابت باقی بماند.
هیئت رئیسه

در حالت خاص نشان میدهد که تمامی مسیرهای حرکت ممکن خطوط ژئودزی هستند. (اما اگر نیروی کششی بود، اینگونه نمی‌شد.)

نگاه کن!
لامپ مسیر حرکت را بر کف کپسول فضائی
ما تصویر می‌کند.

آنکسی که تنها این سایه‌ها را دیده است، بایستی فکر کند که آن چیزی که در این سطح حرکت می‌کند تحت تاثیر یک نیروی میدان فرعی است.

هنگامیکه ما حرکت یک ستاره‌ی دنباله دار را دور خورشید مشاهده می‌کنیم فکر می‌کنیم که در یک فضای سه بعدی اقلیدسی بدون انحنای قرار دارد، این ستاره‌ی دنباله دار مسیری را که خودش خط ژئودزی را در یک نوع فضا چنان دنبال می‌کند که ... مستقیم به جلو می‌رود!

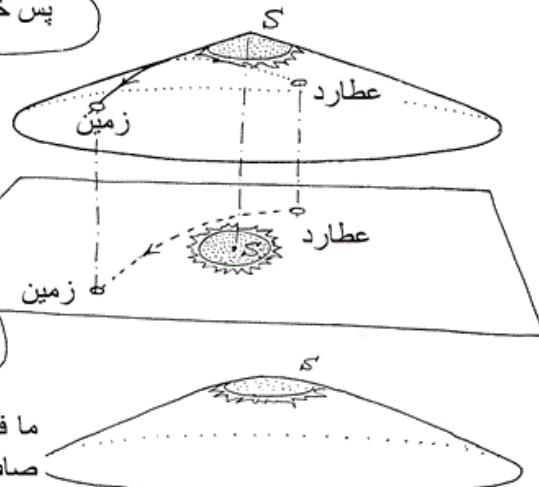
راستش منظورم
آن نبود!

ماده و جرم

پس خورشید یک مخروط است؟

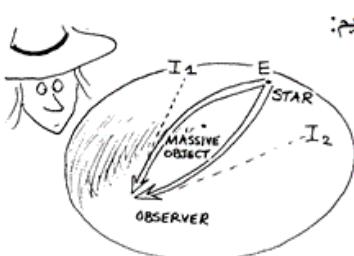

ما می دانیم که خورشید نوری را
که از عطارد می‌آید منحرف می‌کند.

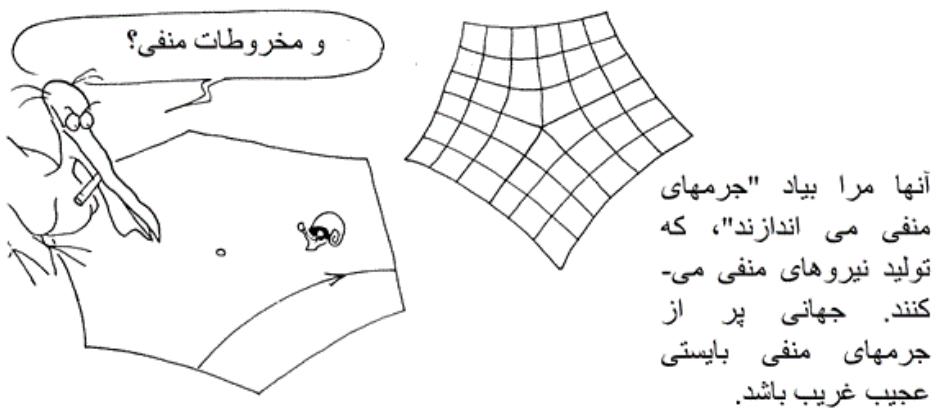
ما فکر می‌کنیم که فضای نزدیک به خورشید
صف است. اما در حقیقت آن جرم عظیم
الجته یک انحنای مشخصی را معرفی می‌کند.
ولی چون خورشید یک جرم نقطه‌ای نیست ما
آنرا با یک مخروط ناقص بدون نک مشخص

می‌کنیم:

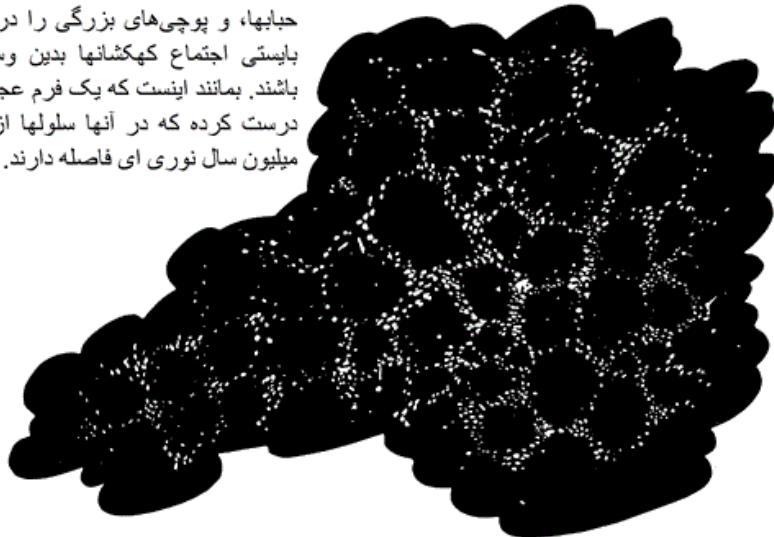

یک شیئ چگال فضا را می تواند چنان
انحا دهد که یک ناظر بتواند از یک
ستاره E دو تصویر I₁ و I₂ را همزمان
مشاهده کند: این یک اثر لنز گرانش است
که مشاهدات اخیر آنرا نشان داده اند.

جرمهای منفی به جای تولید کهکشانها و ستارگان، بایستی حبابها، و پوچی‌های بزرگی را درست کرده باشند. پس بایستی اجتماع کهکشانها بدین وسیله از هم جدا شده باشند. بمانند اینست که یک فرم عجیبی از بافت‌های سلولی درست کرده که در آنها سلولها از هم دیگر چند 200 میلیون سال نوری ای فاصله دارند.

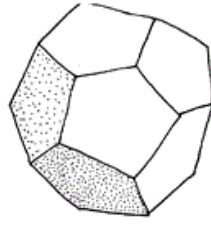
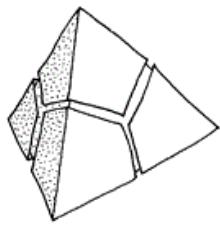
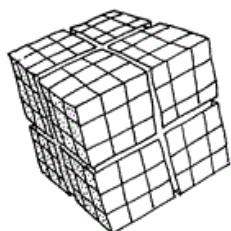

بنابراین گرانش می‌توانست در فواصل بسیار دور خود را دافعه نشان دهد.

چندوجهی

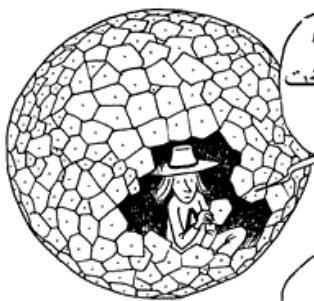
یک فضا بایستی باز یا بسته باشد

با هشت گوشه‌ی ($\theta = 90^\circ$)
می‌توان یک مکعب
 $90^\circ \times 8 = 720^\circ$
درست کرد.

با چهار گوشه‌ی ($\theta = 180^\circ$)
می‌توان یک چهار وجهی منظم
 $180^\circ \times 4 = 720^\circ$
درست کرد.

با بیست گوشه‌ی ($\theta = 36^\circ$)
می‌توان یک بیست وجهی منظم
 $36^\circ \times 20 = 720^\circ$
درست کرد.

بنابراین، می‌توان با چیدن تعداد زیادی مثلث به تعداد N
وجه ریز و کوچک با زاویه‌ی θ یک چند وجهی ساخت
 $N \times \theta = 720^\circ$ که نزدیک به یک کره باشد.

طبیعی است، چرا که کل انحنای
یک کره 720° است.

حالا دوست عزیزم از
آن تو بیا بیرون!

روی کره انحنای بطور مساوی تقسیم شده است. بنابراین جمع زوایا ای مثلثی که روی آن کره رسم شود برابر می شود با $\frac{4}{5} \times 180^\circ + 720^\circ$ که در آن 5 مساحت مثلث و 5 مساحت کره است. بقیه ای رابطه: یعنی $\frac{4}{5} \times 720^\circ$ بزرگی انحنای متعلق به مثلث را نشان می دهد.*

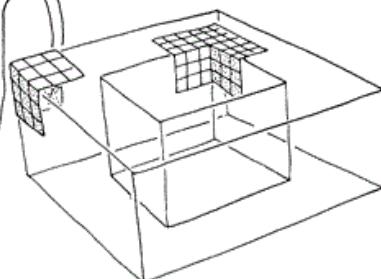
هیئت مدیره!

بعنوان مثال: این مثلث یک هشتمن سطح کره را شامل می شود.
 $\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = 180^\circ + \frac{720^\circ}{5} = 270^\circ$
 که درست است چرا مه هر زاویه 90° است.

به همین روال، اگر چگالی متوسط فضای سه بعدی ما (منظور بزرگی انحنای بر واحد حجم) از مقدار 10^{-29} GM/cm^3 تجاوز کند، این فضا بخودی خود بسته می شود.

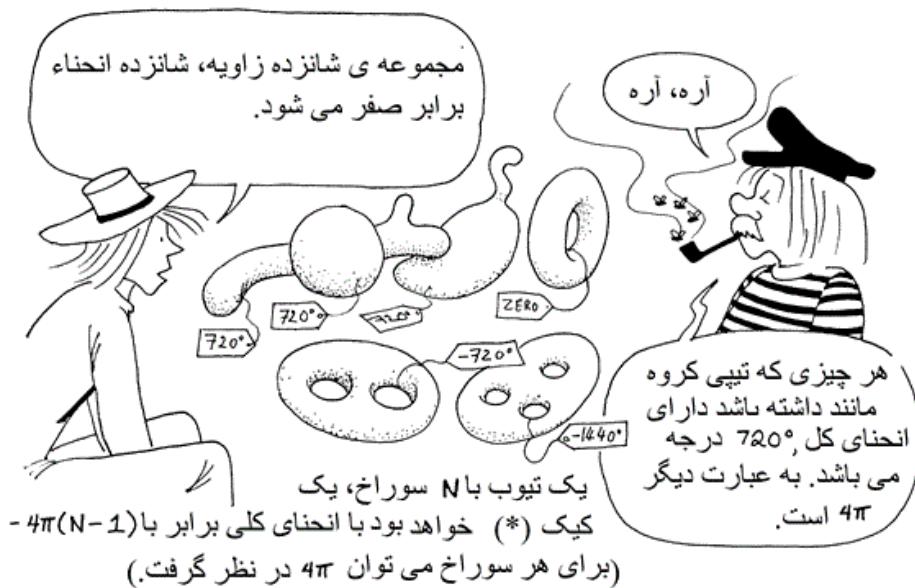
بگو ببینم آقای آبرت، برای یک تیوب انحنای کل چقدر است؟

ساده است، آنسلم، بایستی آنرا بدین صورت در نظر بگیری که: هشت مخروط مثبت ($\theta = 90^\circ$) و هشت مخروط منفی ($\theta = -90^\circ$) داشته باشیم.**

(*) قضیه ای گاؤوس.

(**) چنانکه در شکل می بینید منظور از مخروط مثبت و منفی همان گوشه ای سه بعدی مکعب بیرونی و درونی است.

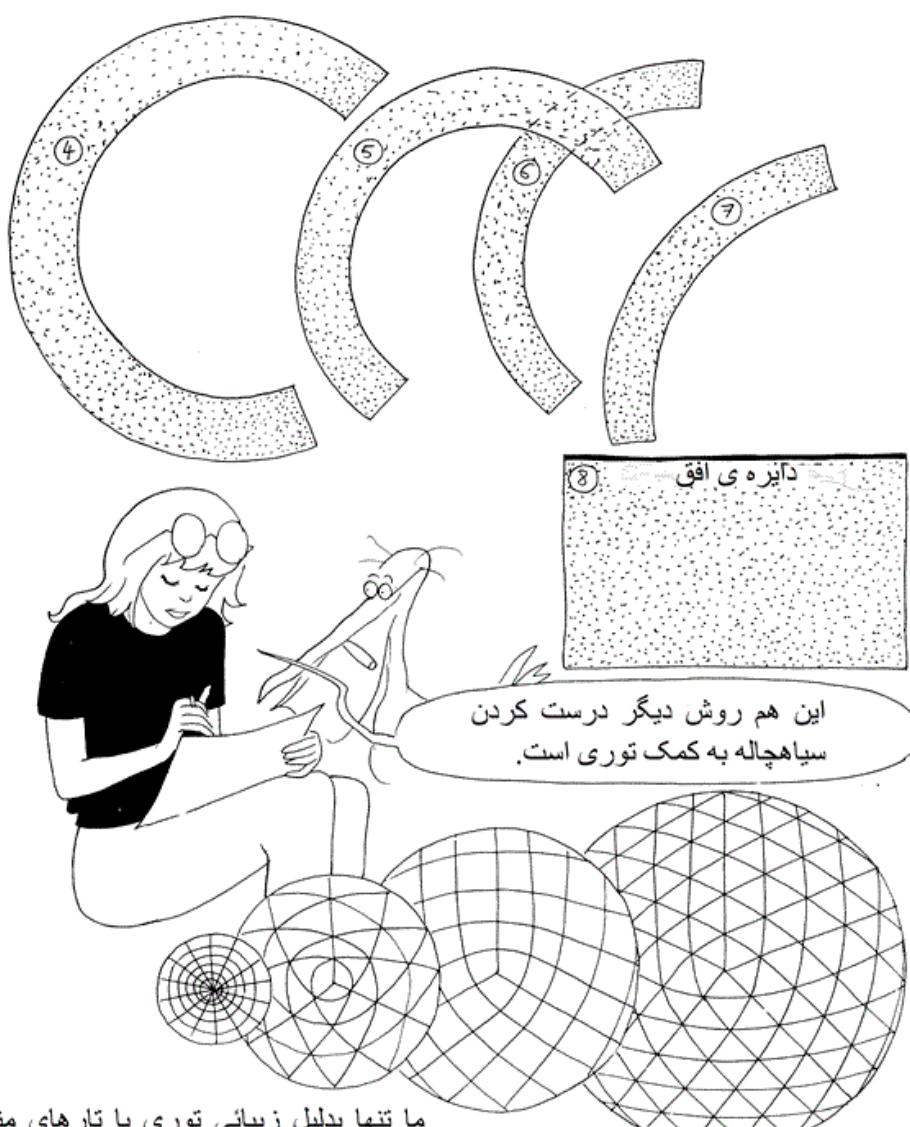
در حقیقت یکنوع نان است که در فرانسه و در منطقه‌ای که نویسنده‌ی کتاب زندگی میکند می‌پزند. **FOUGASSE** (*)

اولین نگاه به حفره‌ی سپاه

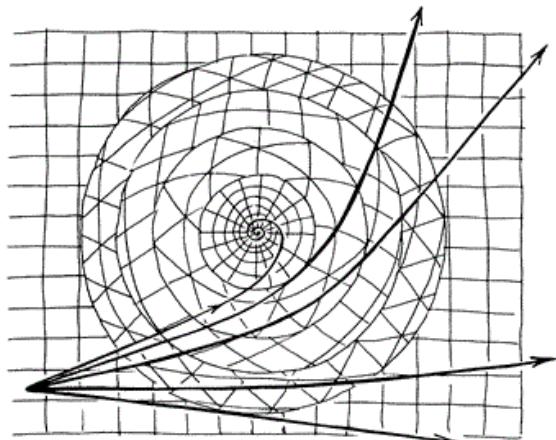

قاعده‌ی بازی اینست که توری‌ها را در یک خط و بدون تغییر زاویه آنها قیچی کنیم، که هر دایره مرزی متصل با دیگری داشته و بدون انفصال باشد. هر چه آدمی به سیاه‌جاله نزدیکتر شود بهمان اندازه نیروی کشش را بیشتر حس می‌کند. در داخل دایره‌ی افق چرخش حلزونی شروع می‌شود. آدمی حس خواهد کرد که خطوط ژئودزی مرکز توری، یعنی قطب آن، با توری‌های استوانه‌ی یکی شده و در داخل استوانه ادامه می‌یابند.

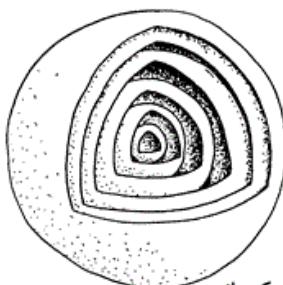

یعنی این بدین معنی است که اشکالی که پیش از این رسم کردیم برابر است با مقدار مشخصی از سرعت اولیه V_0 است؟

غواصی

ما حالا دنیائی را تجسم میکنیم که مانند پیاز باشد، یعنی دارای لایه های هم- مرکز (متحدم مرکز)!

پارک کیهانی

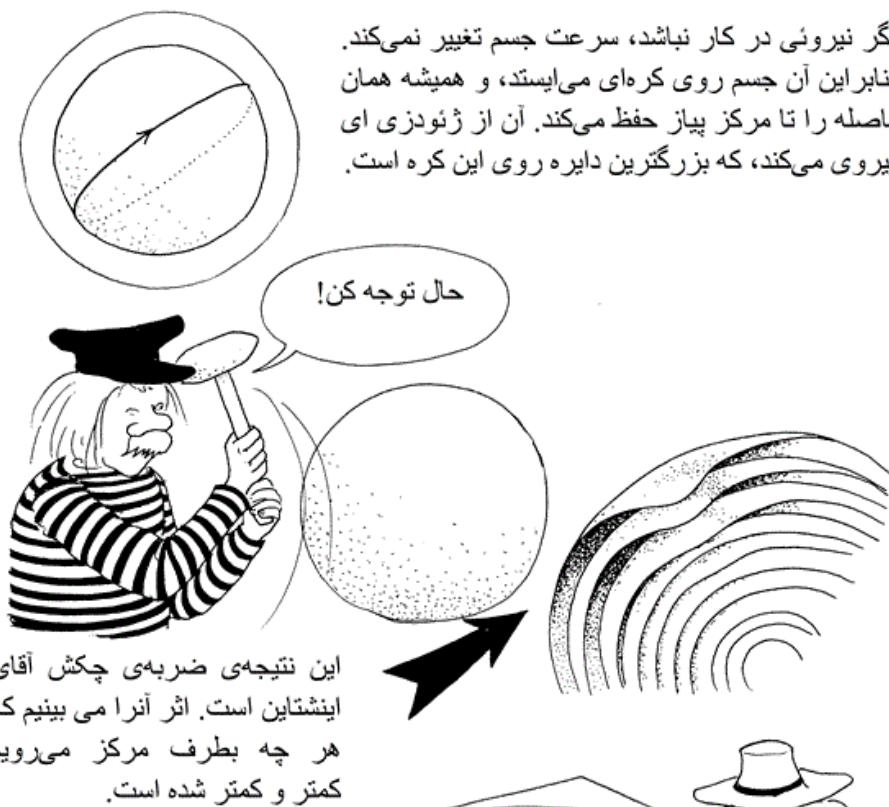
هر لایه نمایانگر یک مقدار سرعت V است. و هرچه آدم سریعتر برود، خود را بیشتر در ژرفامی یابد.

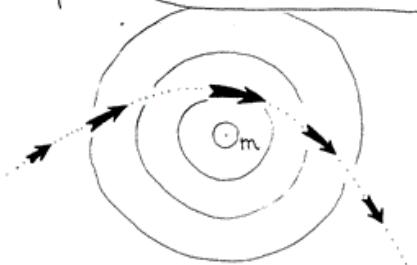
با سرعت نور ما خود را در مرکز پیاز می یابیم.

(*) این مدل پیش از این در کتاب همه چیز نسبی است که توسط همین نویسنده نوشته شده است، تحت عنوان پارک کیهانی پیش کشیده شده است.

اینجا یک تغار است با یک فرو رفتگی (یا یک برجستگی، فرقی ندارد هر دو یکی است).
ما خطوط تراز را (که خطوط ژئودزی نیستند) در امتداد یک خط ژئودزی انتخاب شده
رسم می‌کنیم.

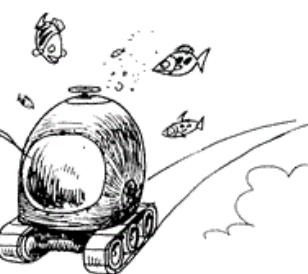
ابتدا تحت تاثیر کشش گرانش سرعت جسم بیشتر می‌شود. زمانی به حد اکثر سرعت خود میرسد که فاصله‌ی بین جسم و جرم جاذب کمترین مقدار خود باشد. ستاره شناسان آنرا حضیض خورشیدی می‌نامند.

(*) یادآوری: اصل دوم میگوید که امکان ندارد که بتوانیم یک خط ژنودزی را در مسیر برگشتی جای - گه دنبال کنیم (پارک کیهانی).
- منظور اینست که زمان را نمیتوان به عقب برگرداند. مترجم - هیئت رئیسه

چون فشار P_R از P_E بزرگتر است، گاه
جريان می‌یابد و جريان نگار ما (گاهاشمار
ما) نشان می‌دهد که زمان می‌گذرد.

هر چه عمیق‌تر در گاه فرو روى فشار P_E بيشتر
می‌شود. و چون جريان متناسب با تفاوت
فشار هاست ($P_R - P_E$) : بدانجهت زمان آهست‌تر
پیش می‌رود.

و عمق سرعت است. هر چه
سریع‌تر حرکت کنیم همانقدر زمان
آهست‌تر می‌گذرد. (*)

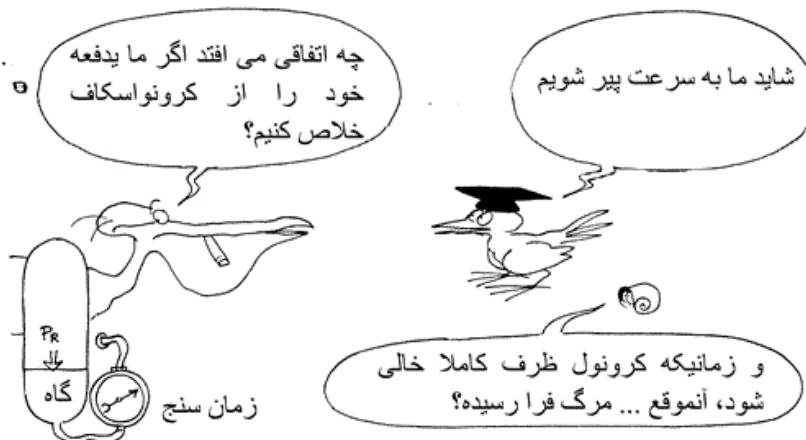
و اگر سرعت، سرعت نور باشد،
 P_E دقیقاً برابر با P_R می‌شود و زمان
می‌ایستد.

و چون آدمی نمی‌تواند سریع‌تر از سرعت نور برود، به همان دلیل هم
آدمی نمی‌تواند عمیق‌تر از مرکز پارک کیهانی برود.

(*) نگاه کنید به همه چیز نسبی است، از همین نویسنده.

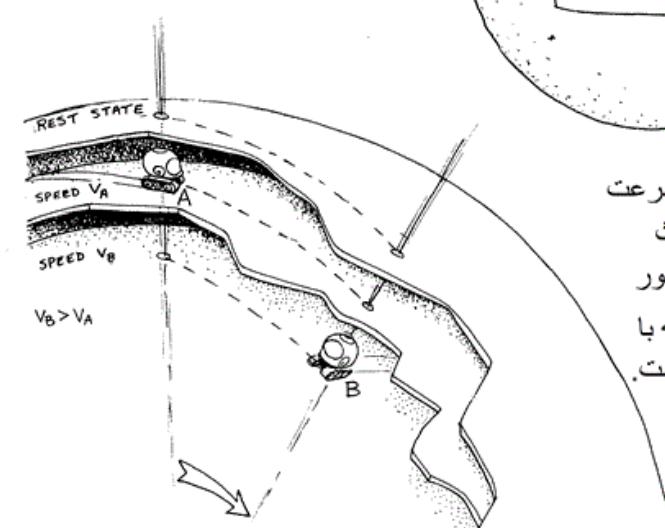
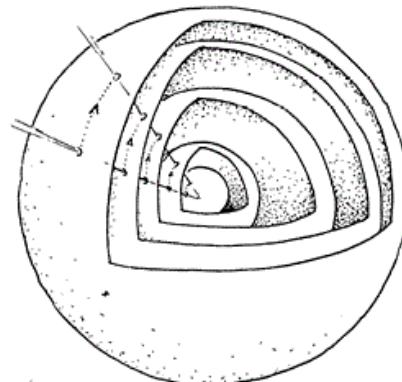
هنگامیکه یک چیز بسیار سنگین باشد، منحنی فضا - زمان را بیشتر خم میکند. این بدین معنی است که در این منطقه هر چند ساکن، تحت فشار بمراتب بالا، یک شیئ غوطه ور در گاه (کرونول) است. زمان برای این جسم بمراتب یواشتر از جسمی می گذرد که دور از یک جسم ثقلی است. موقعیت اول زمانی پیش می آید که یک جسم در نزدیکی جسم مترادکمی مانند ستاره‌ی نوترونی قرار گیرد.

برقراری ارتبات

فوتونها ذرات ریز نور هستند که رفتاری مانند چراغ قوه دارند که مسیر خودشان را با سرعت زاویه‌ای نا متغیر در همه جای پارک کیهانی جارو می‌کنند.

یک جسم مانند A که با سرعت حرکت می‌کند میتواند باعث حرکت یکی از این ذرات نور در مسیر جسم B باشد که با سرعت V_B در حرکت است.

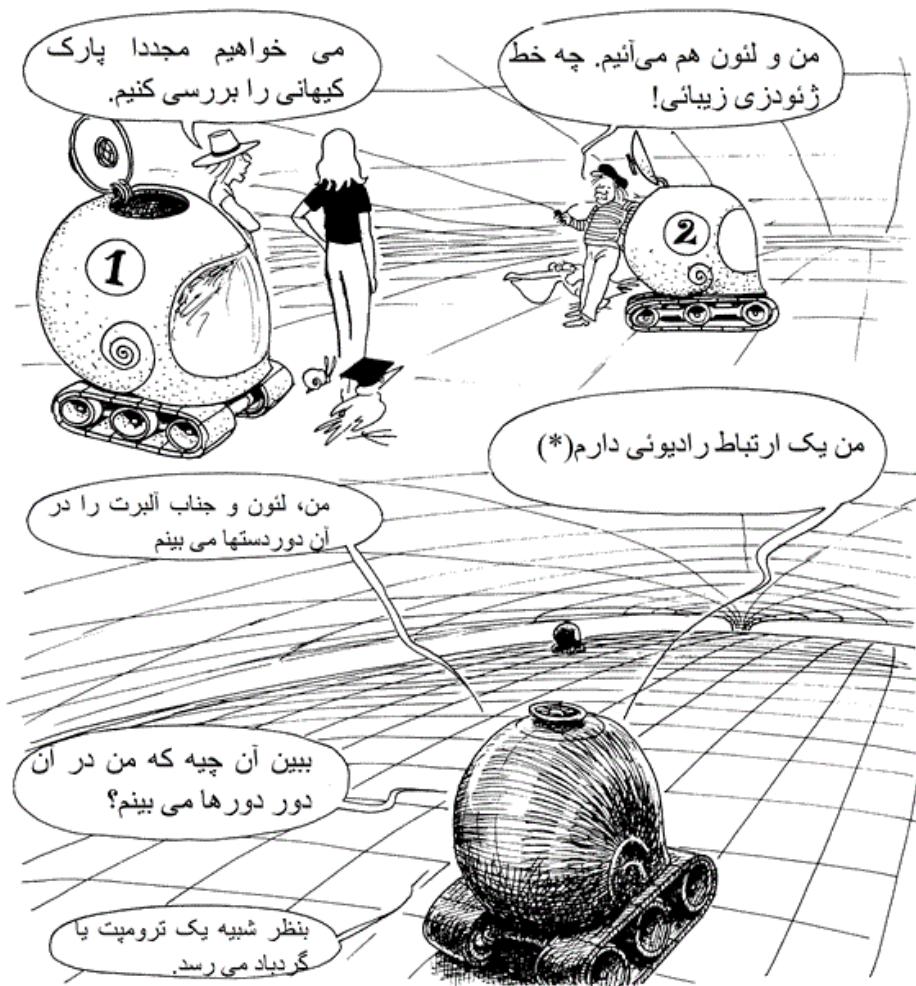
فرکانس فوتونها پخش شده یا دریافت شده بطور نسبی بوسیلهٔ نرخ جریان زمان در زمان سنج پخش کننده و یا دریافت کننده اندازه گیری می شود. در زمانسنج A آسلم نور آبی می فرسند. او خودش را در فضائی کاملاً منحنی می یابد. برای مثال او نزدیک یک ستارهٔ نوترونی با جرم بسیار متراکم و بالانی است.

زمانسنج سوفی S، این نور را دریافت میکند. او در فاصلهٔ بسیار دوری از آن جرم سنگین است. بنابراین زمان برای او بسیار سریعتر میگذرد، و او نوری با فرکانس پائین را اندازه خواهد گرفت. برای او رنگ نور (آبی فرستاده شده توسط آسلم. مترجم) به سرخ تغییر رنگ خواهد داد. (او نور آبی را قرمز دریافت خواهد کرد. مترجم)

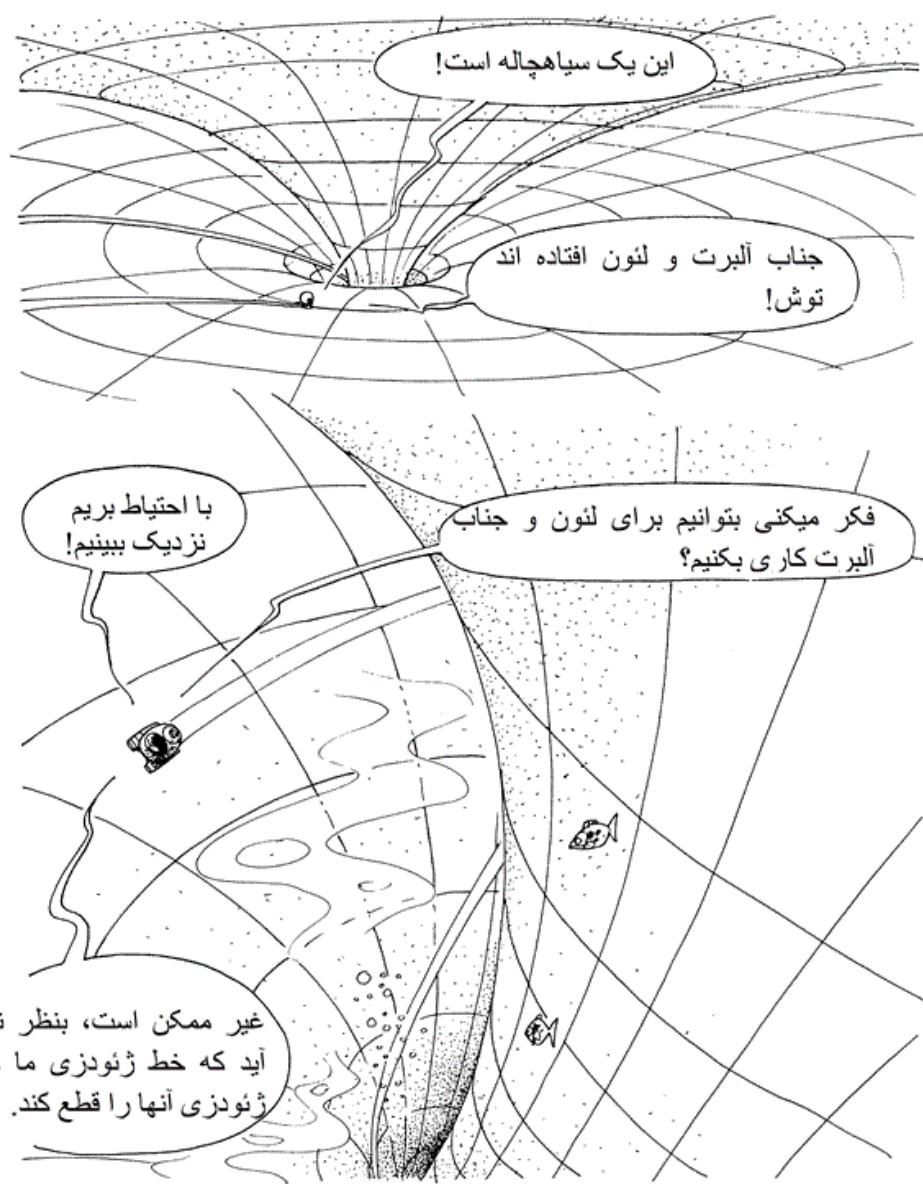
آنسلم دارد به یک ستاره‌ی نوترولونی سقوط می‌کند. پیش از آنکه او تحت تاثیر وزن خودش بسرعت در سطح ستاره پنهن شود، ما با هزار مصیبت او را نجات دادیم.

سیاهچاله‌ها از منظری دیگر

(*) امواج رادیوئی از جنس همان امواج نور هستند. آنها با سرعت نور C پخش می‌شوند، ولی فرکانس کمتری دارند.

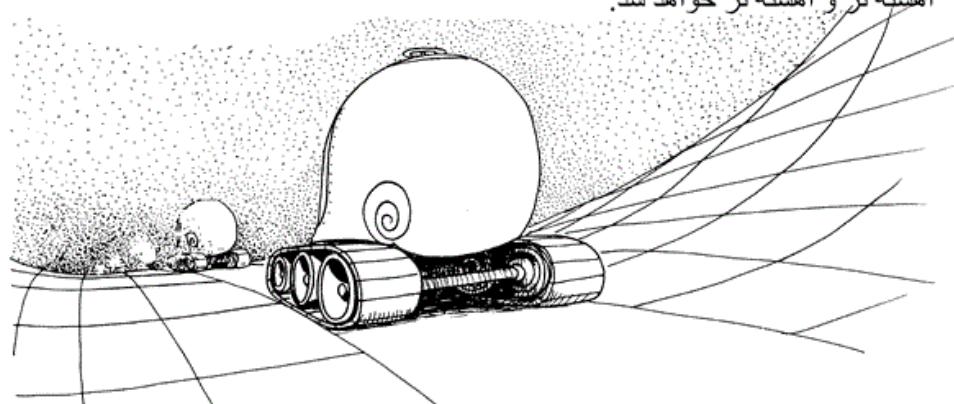
مورد زمان

هر چقدر که آقای آبرت و لنوں بیشتر توی کرونوول می روند، فشار بیرونی P_E بیشتر میشود. ظرفیت ساعت آبی کمتر شده و زمان کمتری برای آنها می گذرد.

هنگامیکه آنها به ته چیزها رسیدند، و سرعتشان به سرعت نور رسید، ساعت آبی آنها از خود تنها یک مقدار محدودی کرونوول پخش خواهد کرد. این بدان معنی است که آنها به ته زمان متناهی رسیده اند. اما اگر سوفیا، آسلم، ماکس و تیریاس بتوانند به دیدن فرود آنها ادامه دهند برایشان بینهایت بنظر خواهد رسید.

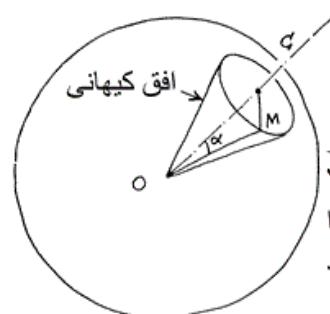
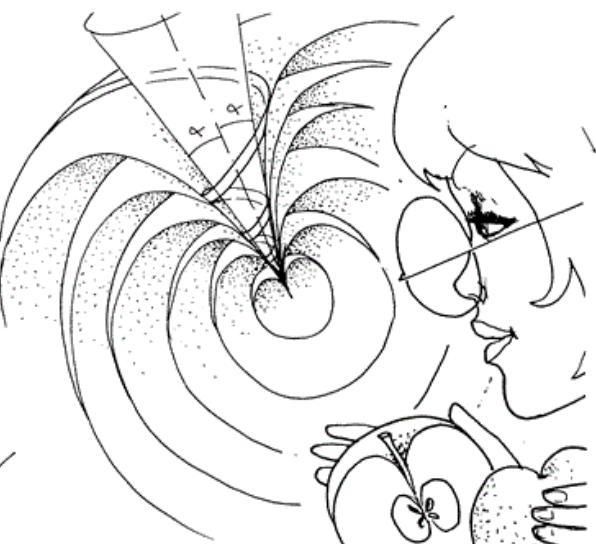

نوری که زمان سنج آنها پخش می کند بسرعت به فروسرخ رسیده که خارج از محدوده‌ی نور مرئی است، در همان حال پیام رادیوئی صدا یواشر و یواشر و آهسته تر و آهسته تر خواهد شد.

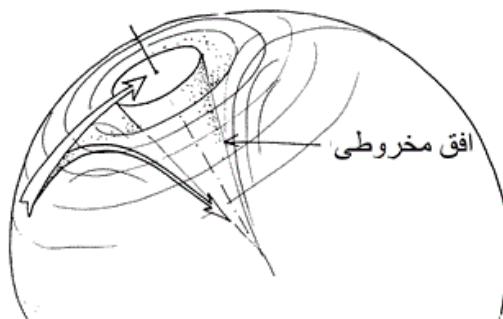

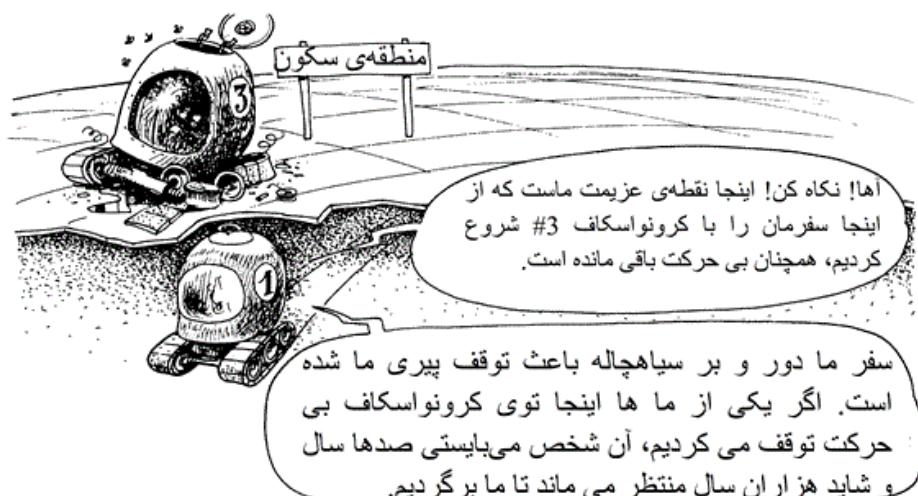
این مرا به یاد پارادوکس آشیل می اندازد که کوشش می کند که به لاک پشت نزدیک شود ولی او در هر قدم تنها نصف فاصله‌ی که بین خودشان را می پیماید، بنابر این بینهایت زمان لازم دارد تا به لاک پشت برسد. ولی زمان آشیل محدود است.

بر طبق مدل پارک کیهانی ، این یک عکس از سیاهچاله است. مانند اینکه میخی تا مرکز فضا - زمان فرو رفته باشد، یعنی آنجا که تنها سرعت، سرعت نور است. همه لایه‌ها در آن نقطه مماس به مخروطی هستند که نصف زاویه‌ی راس آن α است.

در این مدل فاصله در حقیقت زاویه‌ای است بین دو بردار شعاعی: بعنوان مثال OM و OC . زمانیکه ما به شکل بالا نگاه می‌کنیم، می‌توانیم بفهمیم که هیچ چیز نمی‌تواند خود را از میان این مخروط با نیم زاویه‌ی α عبور دهد. فرض کنید ناظری بی حرکت روی سطح کرونول ایستاده باشد، او انحنای فضا زمان را درک نخواهد کرد، او این مرز سیاه چاله را افق رویداد می‌نامد. که مانند دایره‌ای دیده می‌شود که به سرعت نور نیز رسیده است.

اینجا، در این مدل پارک کیهانی - یک زوج اصیل (سیاهچال - سفید چال) بایستی بتوان برپا کرد.

کثیف چون گل *

اما تنوری‌های دیگری نیز وجود دارند که برخی از آنها معتقدند که سیاهچاله‌ها اجازه می‌دهند که جهان ما با دوقلوی خود تماس بگیرد.

(*) در زبان سوئدی این عبارت را ظرف دوات و در انگلیسی آنرا تمیز چون گل ترجمه کردند که در هر دو زبان معنی کثیف از آن مستفاد می‌شود.

اختتامیه

اگر این جهان بهتر از جهانهای
ممکن دیگر است، پس چه خوب که من
اینجا زندگی می‌کنم!

پایان

